

Mátyás napja

Ez a kis tréfás eset is a nagy király körül termett, hát megérdemli, hogy ideplántáljuk ebbe a könyvbe.

Bizony az ideig nem volt még olyan fejedelme a magyaroknak, akit a nép úgy szeretett volna, mint Mátyás királyt. Mert Mátyást a nép úgy szerette, mint galamb a tiszta búzát. Ez

az édes szeretet *irányozta* annak a derék budai vargának a lépéseit is, aki egy reggel elindult a királyi palotába, s egyenesen fel akart menni a királyhoz.

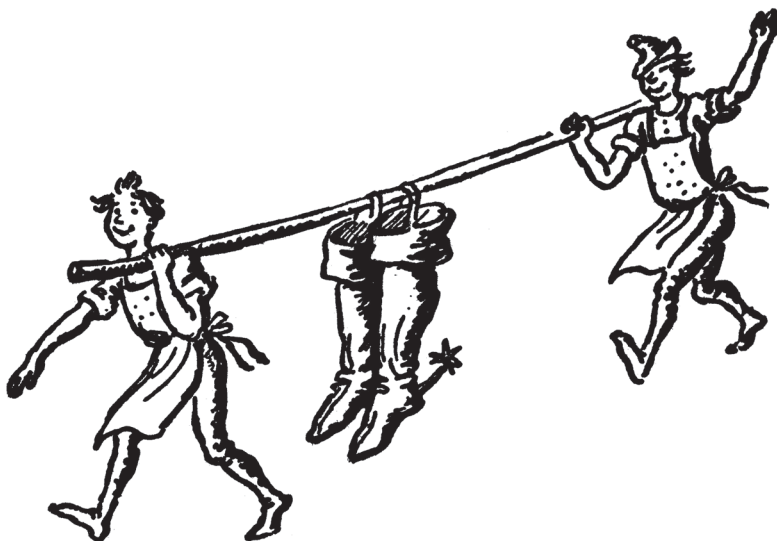
– Mit akarnál, jó ember, a királytól? – kérdi a katona, aki őrt állott a kapuban.

– Mátyás napja vagyok, vitéz uram – azt mondja a varga –, csak azért jöttem, hogy *megköszöntsem* őfelségét, mint atyámfiát, mivelhogy magamat is Király Mátyásnak hívnak.

Elnevette magát a katona:

– *Vagyon* ám valamennyi különbség Király Mátyás meg Mátyás király közt, éppen annyi, amennyi egy varga meg egy király közt vagyon.

Vissza kellett ballagni a palota kapujából a vargának, de mikor Mátyás királynak fülébe jutott a dolog, mindjárt rendeltetett Király Mátyásnál egy pár sárga csizmát.

A cigányok, a légy meg Mátyás

Hát ezt hallottátok-e, gyerekek?

Egyszer a régi sátoros cigányok nagyon eléheztek, mert olyan időbe voltak, hogy nem találtak az úton se vadkörtét, se epret a fáján, se a földeken káposztát meg dinnyét, amit *elcsó-reszolhattak* volna. Hát amint nagy szomorúan nézelődnek ott az országúton, meglátnak az árok fenekén, a *lapu* közt, egy szép nagy ezüstit. Na, lett jókedve a cigányságnak, el lehet gondolni. Mingyár odavitték az ezüstit a *kondáshoz*, aki nem messzi a gyepen hajtotta a disznóit. A kondás adott nekik az ezüstitért egy kövér *kocát*. Rögtön megölték a kocát a cigányok, nekiláttak a sütésnek-főzésnek. Mikor készen lettek, egy cigányasszonynak eszébe jutott, hogy se sójuk, se paprikájuk. Ki megyen be a faluba sót, paprikát koldulni? Hát osztán *kisült*, hogy egyik se akar elmenni magába, attól fél, hogy addig a többi megeszi a részit. Megegyeztek, hogy mind együttesen szaladnak be a faluba.

De amint meg akarnak indulni, észreveszik ám, hogy két katoná jön az országúton. Hú, ezek megeszik a pecsenyét, ha meglátják! Mit csináljanak, törtek egy csomó zöld ágat, betakarták a húst, azzal útnak eredtek. Jönnek a katonák, az egyiket igen csípte a légy, mert nagy melegség volt, sok volt a légy, azt mondja a másiknak:

– Komám – azt mondja –, várjál, hadd veszek fel innen egy zöld ágat, könnyebben hajtom ezt a *cudar* legyet.

Hát így megtalálták a sok szép disznópecsenyét, leültek hozzá, mind megette az a két nagybélű katona. Mikor osztán bezabáltak, megint ráhányták a zöld ágakat a csontokra. Jönnek a cigányok nagy vígan visszafelé, leszedik a zöld ágat a húsról, hát csupa csontot találnak ott, a csonton meg egy nagy falka légy legelész. Hogy a *devla* verje meg, ni, megették a legyek a pecsenyét!

Mit tegyenek a szegény cigányok, szaladnak vissza a faluba, egyik jobban óbégatott, mint a másik, úgy értek el a bíró házához.

– Mi a bajotok, fekete népség?

Előállott a vajda:

– Azs a bajunk, hogy megették azs idevaló legyek a mi ételünket. Tegyen nekünk igazságot, bíró uram!

Hát a bíró igazságot tett:

– Agyoncsaphatjátok – azt mondja –, ahány legyet a faluban láttok!

– Itt is egy ni! – ezzel a vajda felkapta a fokosát, odahúzott a bírónak a kopasz fejére, agyoncsapta a legyet is, meg a bírót is.

Megfogták az emberek a vajdát, rögtön fel akarták akasztani. De a vajda azt követelte, hogy menjenek Mátyás király elébe, mert éppen a szomszéd határba táborozott Mátyás király. Jól van, elvitték a vajdát meg mind a cigányságot Mátyás király elébe.

Mátyás király meghallgatta a panaszt, ki mondta az igazságot:

– El kell eresztetni a vajdát, nem tett egyebet, mint megfogadta a bíró szavát. Bíró uram meg máskor jobban nézze körül a fejét, mikor ítéletet *teszen*.

